

Telegraful Roman

Abonamentul:

Pe un an 32 coroane.

Pe şase luni 16 cor. — Pe trei luni 8 cor.

Corespondențe

să se adreseze Redacției «Telegrafului Român», Strada Măcelarilor Nr. 45. — Scrisori nefranțate se refuză. — Articlele nepublicate nu se înapoiază.

Prețul Inserțiunilor, după învoială

Abonamentele și inserțiunile

să se adreseze Administrației ziarului «Telegraful Român», Sibiu, Strada Măcelarilor Nr. 45.

Insemnări**Porniri desnădăjduite**

Proclamația marelui sfat național român, în care pulsează totă energia vieții noastre ferecate în situații imbecile vacuuri de imbolăgnare mizerabile ale feudaliștilor stăpâni, a sărături valuri de amără și desugătătoare turburători în presa fidovită din Budapesta. Doar toți se aliniază îndaleaga și copilarie reasă nadjejdă că și acum îl se va izbândi ca și la anii 1848 și 1868 să amagească norodul «valahilor» creduli cu făgăduință și momeni, bune de îngrăpat în paragrafi suci și vre unei legi de autonomie similară. Si de sigur, animat de credințele și iluziile acesteia, a coborât la Arad și prietenul nostru de țar, astăzi ministru: Oszkar Jászai.

Tinuta bărbătească, de o strămoșască îndrătinătoare înțeleagă a fruntașilor noștri, l-a deschisă și acum foia dânsului strigă în gura mare că Ardealul și «codru Herții», și români «înhăroi» ori pe grădină diplomatică cu suntem veneni «nesinceri».

Nu știm cum și ce învăță Tat-mulul despre felul de a fi sincer și «goi», sămănsă un lucru și acela-să cură și săfânt ca răsăritul soarelui, că neamul nostru să devină stăpână la slava cea din urmă a fost și este sincer și drept. Si tocmai pentru sinceritatea și iubirea lui de dreptate a trebui să indre se atât de mulți dela slugile iadului, pe care astăzi Cristosul dreptății și învierii noastre îl trimite în muncile de veci.

Dar chiară și marturi. Sporadicile declarării facute ori nefacute de vreun fruntaș ai neamului. Uită însă asemenea fariseilor să spuna că ele, intru că s-au facut, au fost soarse în umbra batonelor jandarmărești, a temnițelor întunecioase și chiar a furilor.

Da înțelegem dragostea voastră de sinceritate, o înțelegem și ne înțelegem de falșitate ei. Fiți fericiți cu ea în casă și voastră!

Chipul în care ne înjură «Pester Lloyd» ne lasă de tot rece. Ne înjură doar ca să poată măngâia și apăra jidănașii, că tare ni au năpădit satele românești! Striga «ghivatal» doar i se va auză glasul — hodorești și răgușit intru înfoacă apărare a foștilor săi stăpâni Tisza și Wekerle — în Paris, Londra și Washington. Si ar ji bine să i se audă, ca marii și dreptii noștri protectori, să-i facă scăpați dintre noi, îndrumându-i cu sămânță cu tot, spre plesuele coline de Palestine! Noi vom fi foarte bucurosi să-i sămănești cu totușii canaanal lui Moise.

Așa în presă! Dar nu se ostiose cu atât! Guvernul lui Károlyi a trimis o mulțime de scriitori, ziaristi în Elveția, Franță și Anglia să căștige prin informațiiile ce le vor plasa în favoarea ungurilor, simpatiile popoa-

relor antantei. Si au mers acum mai în urmă și bancheri însoiați de bancheri — apoi profesori și prepuși pentru reinnoind cunoștințe învecinate și prietenii îndrumăniți, să stăruș și în calea acesta și întoarcă înimile ceor de drepti și puternici de către «neamurii tâlhăre: cehi, slovacii, români și sărbi».

Zadarnică incercare. Iluzii însetătoare!

Lumina soarelui răsărit în chip atât de mare nu o poate întuneca stolul corbulor și nici amuți glasul de dumnezeasca dreptate prin cronicătul lor.

Unirea Românilor

Crescine, când te duci în noaptea finestei Invierii cu lumânarea în mâna la biserică, te duci cu gândul împăcat și cu sufletul senin, fiindcă stii sănii lucru: a inviat Iisus Hristos. Tot liniste și cu aceeași semnătate îi susțină neamul astăzi încă la un lucru: și neamul nostru a inviat spre libertate. Si trebuie să învieze, că așa o cere dreptate. Si trecutul nostru o cere; și la urma urmelor și istoria tot dreptate este.

În primăvara înainte în trecutul nostru!

In vremurile dintâi ale existenței noastre naționale, cum eram noi în risipit dinoaco și dincolo de Carpați, instinctiv ne stăpânea acelaș gând pe toti: că sănem una, Dragoș Voda, mândru vânător de bouri din Muntenia și Moldova cu Ardealul și să se facă rege — Rege al Daciei — peste toți România, calvinizându-i Zadarnice sănătăținuile ungurești. Grecul acestuia, că el este chemat de soarte să unească pe toți România într-un singur stat. Nu l-au ierat puterile, dar gândul se țesea mai de parte.

Si ce să vedetă? Cu o generație după Mihai Viteazul se iuvă un principie ungur în Ardeal, Gavril Bethlen, pe care-l frâmnă iarăș acelaș gând în altă formă. Voia să unească Muntenia și Moldova cu Ardealul și să se facă rege — Rege al Daciei — peste toți România, calvinizându-i Zadarnice sănătăținuile ungurești. Uria și de partea noastră. Doap Bethlen și în primăvara înainte în trecutul nostru!

Pe când principalele acesta calvin se încerca să facă o singură țară de Români, trecându-i pe aceștia la altă lege, pe la finea veacului al XVIII-lea să se fătui Români sub o singură stăpânie ortodoxă. Catarina II, Împăratissa tuturor Rușilor, voind să smulgă Ardealul din mâna Habsburgilor, se gădea să precepe generalul Potemkin, favoritul ei iubit, stăpâniot pravoslavnic peste toate pările locuite de Români. Astfel s'ar fi creat o Dacie ortodoxă, în deosebire de Dacia calvină, visata de Gavril Bethlen, sub suzeranitate rusească. Frumosul general mincinos nu izbuti. Dar ce ne învăță planurile acestea? Că să luăm că sănem un singur neam și că se cuvine să fim uniti. De aceea și să încercat în trecut să ne unească unu într'un chip, altu într'altru.

Gândul de unire a robit sufletul Românilor din secolul al XVIII-lea încoace și mai mult, și chiar incercările puterilor vecine, Austria cu acelașul ei unguresc, care ne ținea sub jug pe noi Ardeleani, pe frații din Tara ungurească și din Bucovina, și Rusia preacreașnă, care lăcomea tot atât de mult la avutul nostru, — chiar incercările acestea de a impiedica orice unire între țările surorii, ne dovedesc că era înrădnăcută idea unirii, în sufletele Românilor. Veacuri de arăndul am hrăniti gândul acesta sărat, vea-

incheia veacul săsescprezecelea Mihai Vodă Viteazul zdobi pe Unguri la Selimbăr și întră în Balgrad. Stăti cine s'a găsit în clipete acelea mai întâi la unirea tuturor Românilor? Tarâni noștri din Ardeal! Mucenici satelor noastre. Căci Mihai Vodă, care mai era și general, gădea că va putea face pe largă unire și o alianță cu Austria împotriva turcilor. Împăratul Austriei? Slăbogănu Impărat sedea în stele, iar pe Mihai l-au omorât și surzi față de viitor, își astupă urechile și strigă în gura mare: nu-i adevarat! Sărmanii copii să fie de minte: întorc spatele zidului și zic că nu există; și apoi învărtindu-se grubnie pe picior, se izbesu cu capul de zid neexistente, dar scânteie...

Apa Dunării n-o pot face Unguri și maghiaro-jidani lor să curgă în sus. Vor schimba ci mersul istoriei? În ciuda tuturor calomniilor și minciunilor meșteșugării unirea se face, trebuie să se facă; aşa cere istoria și istoria este dreptatea.

R. Cădea.

Marele Cartier General**Români!**

Din Inalt ordin al M. S. Regelui Ferdinand I, în urma chemării Comitetului Național Român, armata noastră a intrat Carpații.

Păsind cu dragoste frâjească pe pământul Transilvaniei ostirea română vine în numele unor sfinte drepturi naționale și omenești pentru a garanta libertatea deplină a tuturora.

Insuflații de aceste gânduri, asigurăm pe toți locuitorii pământului românesc până la Tisa și Dunăre, fără deosebire de neam și de lege, că vom păzi cu credință viața și avutul tuturora.

Indemnăm deci întreaga poporatie, ca sub pavâză oastei române, să-și continue ocupăriile obișnuite, astfel ca viața normală în state și orașe să nu sufere nici o turbere.

Îndemnătorii locuitorii i se va respecta libera exercitare a drepturilor sale ceteatenesti, dar își acelaș timp se pun în vedere tuturora, că orice încercare de a provoca dezordine, de a săvârși acte de violență sau de nesupunere, se va pedepsi cu totă severitatea.

Şeful stat-majorului general al armatei
GENERAL PREZAN.

La Bâlgradul nostru!

Toți românii de pe aceste plăuri să-și dea întâinire în cetatea vestită a Bâlgradului la ADUNAREA NAȚIONALĂ de Dumineacă, în 1 Decembrie n. (18 Noemvrie) v. 1918.

Apel către naționea română

Am înființat pe teritoriile locuite de români garde naționale, ca să putem înfiipați mai ușor idealul săntării al tuturor românilor, ecran până atunci să putem susține ordinea în aceste lăunuturi prin oamenii noștri de încredere.

Susținerea acestor garde și necesară, evenimentele ne-au sfiat însă ne pregătite materialmente. Astfel cheltuielloa forțe mari de susținere le putem face față numai cu sprijinul tuturor românilor, pentru că ai tuturor și ai idealul.

Apelați își urmare la sprijinul tuturor, rugându-și ca să pătrună de menirea acestor zile mari — să-și desfăcă, după ale sale putințe, obolul intru acoperirea cheltuielloa gardelor naționale române. În special apelăm la băncile și bogățieni noștri.

Sătem convinsii de spiritul de jerifă al poporului nostru și nici nu în inoindu că fiecare român își va face datoria, vrednică de scăpat.

Contribuibile să se trimîtă la adresa: Comandamentul suprem al gardelor naționale române, Arad Ferenc-é. — Primirea lor se va cipta în ziul oficial «Românu».

Ințelegere cu Consiliul național român central

Arad la 7/20 Noemvrie 1918.

Rimbaș, loc., Vlad, maior, adjutanț; comand. C. N. R.

Comanda supremă a gardelor naționale române din Ungaria și Transilvania

Ordin de zi Nr. 5

Numeirea delegaților pentru Consiliul din Alba-Iulia. În urma decisului C. N. R., efectiv comitat are să trimîtă 1 ofițer și 1 soldat, ca reprezentanți ai Gardelor Române.

In consecință dispun următoarele:

Din partea comandantei suprême participe comandanțul, adjutanțul, referentul de organizație, referentul contactului cu C. N. R. și referentul spiritual.

Din fiecare comitat participă comandanțul gardei comitatemense și un gardist echipat.

Locul de întâlnire: Comanda gardei naționale din Alba-Iulia, în 1 Decembrie la orele 8 a. m.

Mandatorii au să aducă cu sine autorizația designărilor ca mandatori comitatemense. Plenipotențialii vor primi credinționalele din Alba-Iulia.

Susținerea ordinei la adunarea națională constituințială. Comanda trupelor ne-susținătoare ordinei o preia căpitanul Florian Medrea în înțelegere cu cap. A. Bogdan, Gardile din cercurile Alba-Iulia, Blaj, Alud, Abrud, precum și gardele mărginile cercurilor acestora au să se prezinte în seara zilei de 30 Noemvrie în Alba-Iulia.

Fiecare să se provada cu alintele pe două zile.

Dispozitivul specială dă căpitanul Medrea, prin curieră.

Pontica ca adunarea să fie impozantă, să se facă propaganda intensivă ca îndeosebi din jurul Albelei-Iulia să participe că mulți popor.

Rimbaș, locot., Vlad, maior, adjutanț.

De când s'au boerit. Jidovasii unguri dela Világ, de când se indulesc la putere, sănt mai răi decât colegii lor de pe vremuri, când înjurau pe români în *Pesti Hirlap* și în codițele sale.

Despre manifestul națunii române *Világ* scrie cu litere grase, că nu este facut cu stirea și aprobat de partidul român social-democrat. (Neadevăr, spus cu intențunea de-a face întrigă!) Despre adunarea dela Bălgard tot Világ scrie de pe acum că vor fi de fată «cam 700—800 de votanți; — incolo ia, niste «bocskoros», — (expresia proprie a lui Világ din 22. l. c.)

Orcine poate să-și facă închijuire,

ce ne aşteaptă pe noi, ca români, în viitoarea republică maghiară, — dacă ne-ar bate soartea să ne stăpânească unguri.

Se dovedește, nu mai stiu că cea-oare, că cei ce ne-au săut apără cănd erau în opozitie, ne sănt cu atât mai înverșunați dușmani, dupăc pun mâna pe funcții bănoane.

Consiliul național român la coloanel sârb Dragomir Popovici

Ieri, în 21 Noemvrie, au intrat sârbi în cetatea Aradului sub conducerea d-lui colonel *Dragomir Popovici*. Azi la orele 4 d. a. Consiliul național român prin dd. Ioan I. Papp episcopul Aradului, Dr. Stefan C. Pop și maiorul A. Vlad s-a prezentat în cetate să aducă salutul său sărbilor. P. S. Sa părințele Episcop I. I. Papp a rostit cădării colonel D. Popovici următorul discurs:

Domnule comandanți,

Consiliul național român central din Arad vă salută prin rostul meu cu stima sinceră și cu iubire nerăbdătoare, zicându-vă: «Bine ați venit!»

Salutarea noastră sinceră vă rog să o primiți totodată și la adresa înțregiei națiuni sârbe, a cărei și nu astăzi obiectul admirării generale pentru energie și tenacitatea dovedită în tot cursul răsboiului de săptăne, iar expresiunea iubirii noastre neprilehnite să o primiți drept răsunet la dragoștea de neam, ce vă însuflează în luptă pură spre realizarea idealului avut.

Poporul român din Ungaria și Transilvania și altcum s'a purtat todeleana cu respect și dragoștă față cu națiunea sărbescă și nu numai pentru virtuile militare și a iubirii sale consiente de neam, ci și din motivul, că o parte preponderentă a națiunii române de pe acest teritor, este legată de națiunea sărbescă prin fațul că maturitatea aceea credință religioasă.

De acela că episcopul prostravă, pe langă sârbi, corul său ecclastic, să se poată să se cunoască și înnumere ortodoxii și să împlor asupra dumneavoastră, de către comandanți, că și aspira națiuni sărbescă, dar și binecuvântare creștină.

D-l colonel Dragomir Popovici a răspuns următoarele:

«Domnule,

«Mă bucur foarte mult de salutul consiliului național român.

Națiunea sărbă și națiunea română trebuie în aceste mărete, dar găzdele de organizare fiilor săi, propun ca adunarea să aleagă din sunul său «*Senatul soldaților Români*» în frunte cu generalul I. Boeriu, care să organizeze mai departe să conducă la bun sfârșit causa noastră sănătății.

Senatul a fost ales și în cîteva ședințe presidat de căpitanul Tr. Popa, care în general I. Boeriu cu trup cu sufletul să pus în fruntea noastră, cu un cărmic înțelept, insuflat și energetic al cauzei noastre sfîntă.

Mărețe clipe au fost, când generalul însoțitor de întrig corpul ofițerilor români, s-a prezentat soldaților noștri în curtea casarmei Regimentului 64 (din Trostisstrasse), unde îl rostea cu ovăzare scurta și plină de sfat și insuflare.

Soldații, tradiți de neajunsurile răsboiului cumplit și a jugului străin, auzind vorbele atât de frumoase în limba dulce românească din gura unui general român, lăcrămând de bucurie aclamanu nesfășiat, ridicându-și chipile ce purtau mandrușul nostru tricolor.

Senatul central militar român din Viena a stabilit să se joace zona noaptea, în toate direcțiile date în planul politică de Comitetul Național Român, însă în partea militară de către general I. Boeriu, necunoscut obșteală, și întrunindu-se în sediile zilei, joi, acum în sala secției românești din ministerul de răsboi.

O zi neuitată rămâne pentru noi zina de 17 Noemvrie n. 1918, când s-a sfîntit steagul național, ară ofițeri și soldați au depus jurământul.

Des de dimineață s'a prezenta în casarmă ofițerii împodobiți cu cocarde tricolore.

La 9 ore dimineață soldați erau toți adunați și așteptau începerea festivității.

La 10 ore a. m. s'a inceput serviciul sfintirii steagului de protopop militar I. Serafin, protopop militar Gh. Oprea și P. Pop.

Mare efect au avut și evenimentii pentru învingere și gloria ofițerilor noastre române, precum și schimbarea textului la tricolor. «Mănuște, Doamne, poporul tău, unde în loc de biruință împăratului etc. s'a căntă! Biruință ofiților române drăguște!»

Furtunose strigăte de «Să trăească și aplauze gromitoase au izbucnit, când sergent majorul din Orăștie Gh. Oprea a desfășurat față nouă nostru steag național spre sfînțire.

Multimea privea la acest simbol național ca la o vedeție miraculoasă.

Ofițerii cu sabile scoase și ridicate

Senatul central al soldaților români

Din Viena primul următoare corespondență:

Citind cu nespusă mulțumire susținătoare în toate foile noastre românești despre împuñătoarea, organizare a românilor de pretutindene, inclusiv în Infăptuirea idealului nutrit de veacuri, îmi iau voie să adresez spre publicare căteva amănunte cu privire la organizarea și lucrarea noastră de aici că *Senatul central militar român*.

În 31 Octombrie 1918 s'a înținut adunarea generală a ofițerilor și soldaților români din Transilvania, Ungaria și Banat, în Viena, alături în Viena și joi După curățea de deschidere al căpitanul Traian Popa, d. Dr. Iuliu Maniu ca reprezentant al consiliului Național Român întră clădirea tuturor românilor, să-l ducesc la deplină învingere, să luptăm pentru el până la ultima picătură de sânge, căci de acum nu mai luptăm pentru străini, ci pentru noi însine, pentru infăptuirea celui mai scump ideal al nostru, pentru *unirea tuturor românilor!*

Adunarea strigă neconvenit: *Așa-i!*

Trăiescă Consiliul Național Român!

Trăiescă Consiliul Național Român!

După aceasta părințele protopop militar I. Serafin, în cîvine frumoase arătă de credință și cu glas flinat citește textul jurământului, urmat fiind cu insuflare de toți ofițerii și soldații prezenți, cari acălaus Consiliul Național și unirea înțregului neam românesc într-un singur corp.

În urmă pășește înaintea mulțimii din general I. Boeriu și cu un adevarat părinte al soldaților români dă statut în ce privește disciplina, ascultarea, solidaritatea și încrederea în noi însine, zicând: «Dacă astăzi acestea le veți împlini cu sfîntime, vă asigur că cauza noastră națională va fi mantuită.»

Răspuns la cuvințele dului general au fost cele două români: «Pe sfatul nostru și scris în măsură și...» și «Desprețătorul română cu atâtă putere, înalt treptătură, zidă casarmă, Vrajii de farmecul acestor cărtări, pare că vedea luceafărul nemului nostru românesc înălțându-se pe orizont și zicând cu-ne: «Acum ori niciozădrog este și altă soare, la care să se «nchină și cruzi și să dușman!»

Viena, la 18 Noemvrie n. 1918.

Georghe Oprean, preot militar, secretar sen. mil. român.

Atingeau steagul în semn de credință, apărate și luptă pentru el până la moarte.

După aceste subline momente se ivesc din mulțime de deputat Simeonogovici, care ca reprezentant al Consiliului Național Român arăta înțelegere și mărcăție a neamului românesc neam: «Să fim cu credință neclintită acestui steag, care e simbolul puterii și al unității noastre naționale, să-l ducem la deplină învingere, să luptăm pentru el până la ultima picătură de sânge, căci de acum nu mai luptăm pentru străini, ci pentru noi însine, pentru infăptuirea celui mai scump ideal al nostru, pentru *unirea tuturor românilor!*»

Adunarea strigă neconvenit: *Așa-i!*

Trăiescă Consiliul Național Român!

După aceasta părințele protopop militar I. Serafin, în cîvine frumoase arătă de credință și cu glas flinat citește textul jurământului din punctul de vedere al credinței și cu glas flinat citește textul jurământului, urmat fiind cu insuflare de toți ofițerii și soldații prezenți, cari acălaus Consiliul Național și unirea înțregului neam românesc într-un singur corp.

În urmă pășește înaintea mulțimii din general I. Boeriu și cu un adevarat părinte al soldaților români dă statut în ce privește disciplina, ascultarea, solidaritatea și încrederea în noi însine, zicând: «Dacă astăzi acestea le veți împlini cu sfîntime, vă asigur că cauza noastră națională va fi mantuită.»

Răspuns la cuvințele dului general au fost cele două români: «Pe sfatul nostru și scris în măsură și...» și «Desprețătorul română cu atâtă putere, înalt treptătură, zidă casarmă, Vrajii de farmecul acestor cărtări, pare că vedea luceafărul nemului nostru românesc înălțându-se pe orizont și zicând cu-ne: «Acum ori niciozădrog este și altă soare, la care să se «nchină și cruzi și să dușman!»

Viena, la 18 Noemvrie n. 1918.

Georghe Oprean, preot militar, secretar sen. mil. român.

Trupe românești vor ocupa Ardealul și pările mărginile

Armata română înaintează, după un plan bine întocmit, în Ardeal. În curs de 2 săptămâni va lăsa stăpânire asupra celor 26 județe locuite de români.

Pentru a se evita ciocniri cu generalii generalul francez Franchet cere desarmarea și înternarea tuturor tulor germane ale lui Mackensen care au trece prin Ungaria conform conveniei de armistițiu.

România înaintează și în Bănat, sănt aproape de Caransebeș.

Invitare comună

Urmănd îndrumările Consiliului central național român din Arad, invitat prin acestea pe membrii «Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiu», pe cei de la «Reuniunii române de înmormântare din Sibiu» și pe cei ai Reuniunii soldaților români din Sibiu, la întrevedere, ce se va face în localitatea Reuniunii soldaților (Strada Bruckenthal Nr. 17 etaj). Mercuial 27 Noemvrie n. după amiază și anume rugăm membrilor președintii de înmormântare la ora 5%, și cei ai soldașilor la ora 6%.

Scopul întâlnirii: alegerea a 2 delegați la Moreni, adunare națională română, ce se va înțelege la 1 Decembrie n. c. în orașul Bălgard (Alba-Iulia).

Rugăm de căi mai numeroși participanți.

Sibiu, 24 Noemvrie n. 1918.

Pentru comitetele Reuniunilor: Pantaleon Luciu, Vic. Tordășanu, președintă.

Calendarul arhidiecezan.

Atragem atențunea Onorajilor cetători asupra acestui inserat de pe pagina ultimă.

Pentru orfanii preotului împușcat

La colectă deschisă cu gând de a veni în ajutorul celor săpte orfani nevrâstini și a răduvei preotului *Ioan Opriș*, fost paroh al Cristișului și membru al sfatului național român din Turda, a contribuit:

I. P. C. Sa Arhimandritul și Vi-carul arhiepiscopal Dr. Eusebiu R. Roșca 100 coroane.

Oferite se primesc la redacția ziarului nostru.

Inștiințare

La întrebarea făcută din mai multe părți, dacă *feciorii nostri* de 18–22 ani (născuți în anii 1896–1900) au să se prezinte la serviciul militar, sau nu, — răspundem, că, până la provocarea *Consiliului nostru național central*, nu au să se prezinte.

Sibiu, 10/23 Noemvrie 1918.

Consiliul național român pentru Sibiu și împrejurime.

Trei cereri pentru reușita marelui meeting dela Alba-Iulia

La 1 Decembrie st. n. a. c. popoarele lumii privesc cu atențune încordată asupra adunării noastre dela Alba-Iulia, și marea sa național român din Arad a cerut dela toți români să contribuie la reușita adunării. În acest scop subsemnatul își permite trei urmări:

1. Toți stenografi români din Ardeal și Ungaria să răugușă să participe la călitatea aceasta la marea adunare, organizându-și serviciul.

2. Aranjatorii adunării naționale sănătăuți să dețele loc și prilej potrivit stenografilor români, pentru ca aceștia să-și poată împlini chemarea.

3. Toate zările noastre sănătăuți să reproducă aceste situri, pentru ca să ajungă la timp la cunoașterea celor vizăți.

Istoria cere, ca nici un cuvânt să nu se peاردă pentru posteritate, când am ajuns să ne afirmăm în concertul popoarelor culte. Pentru a corăspunde aşteptărilor, se cere concentrarea forțelor.

Acum a sosit timpul, când stenografia românească trebuie așezată la locul ei.

Apel

către concețienței noștri sibieni.

În noaptea de 2 spre 3 Noemvrie 1918 o mare parte din concețienței noștri a suferit enorme pagube în urma jătuiei prăvălliilor, și în parte a locuințelor lor. Unii dintre acești concețienți au ajuns în situația cea mai durosoră. Jătuitorii și spărgătorii furându-se sau stricându-le și instrumentele manuale precum și materialele necesare pentru conducedrea prăvălliilor, stau în față unui trist viitor.

Din necoreocarea aceasta, pentru noi, concețienții scăpați de jaf și furt, reese datorină umană de a nu îngriji de acești despătați, și de a dărui pentru ei băremă atât că e indispensabil necesar, până când vor fi în stare a-și relua iar meseria pentru existență.

Ajutoare se primesc la următoarele bănci din Sibiu: Albina, — Sparkass, — Bodenkredit Anstalt, și la cursură Pester Komercialbank din Sibiu.

Sibiu, la 18 Noemvrie 1918.

În numele comitetului pentru ajutorarea concețienților sibieni rămași fără pâne în urma jăfușilor:

M. Breckner,
Teodor Doboi,

Guido Kovats,
Nicolae Borsos.

Românii

Versuri de prilej —

Alecuție de clobanul Nic. Nartea din Vale
Neam frumos cu multe ramuri,
Ca și pomul roditor,
Să desfășurăt în veacuri
Poporul românior.

Trunchiul este România,
Ce-i de sine stătoare.
Afară de-a sa grădăină
Stau crengile roditorale:

Prima creangă se intinde
Peste vale, peste Carpați,
Copérind prea minunate
Dealuri, șesuri, iubiti frați, —

E Ardealul, — Bânatul,
Pâna 'n Tisa povestesc,
Maramureș și Crișana,
Toate 'n grâu românește.

Asata 'țara, pentru care
Dușmanii să năzuităt
Să n-o schimbe 'ntr-o limbă,
Într-un ceas nerocnit.

Altă creangă se intinde
Printre râuri și izvoare,
Între codri și coline,
Scumpene noastre odoare;

Și-a înconjurată,
Spun că-i 'veselă grădină',
Unde cărări păsărele,
E duioasa Bucovina, —
Tara lui Ștefan cel Mare,
Care 'n lume seamănă n'are.

Ear a treia creangă trece
Peste Prut, acoperind
Basarabia întreagă,
și peste Nistru trecând;

Tara 'n jale și 'ntuneric!
Așteptăt ai nescată,
Sora mare să-ți croiască
Vitorul luminat... .

Peste Dunărea bâtrâna,
Printre sărbi, printre bulgari,
Risipite stururice
În aceste vremuri mari;

Când un vânt de primăvară
De noroc aducător,
Mângâie coroana mare
A pomului roditor.

Atunci toate, până la una,
Trunchi, și ramuri, și surcele,
De fieri treasă deodată:
Sat mești și măruntene
Vor scăpă de chii și rele!

Căci avut-am teodeuna
Credința în Dumneazău,
Și Eternul nu ne uită
Pe români, poporul său.

Cătănești

Foaie verde viorele,
Colo 'n vale la Sâlcile
Să bat două taberi grele:
Așa trei plumburi prin ele
Ca frunzele prin nule.
Vino, maică, și te uită,
Că și carba-i toată cruntă,
Nici nu-i carbă, nici nu-i nălbă,
Că e sănge pâna 'n barbă... .

Frunzulă de sulfina,
Pînje mandra și suspină, —
Taci, mândru, nu suspină
Că io e mai omu' în turnă, —
Numai tu te mărișă,
Că de-o fi vrunt bine 'n 'țară,
Io mă 'ntorc acasă eară;
Dar de-o fi vreo răutate,
Merge-ol, mândru, mai departe,
Să-ți oprimă o carte,
Carte 'n patru coljurile,
Scrisă cu lacrimi d'a mele.

Convocare

Intelectuali, industriași, meseriași, negoziatori, economisti și municiorii români, care au împărțit 21 ani și au locuință stabilă în Cetatea Cisnădiei sunt invitați prin această a se întruni

Mercuria la 14/27 Noemvrie a. c.
la ora 11 a. m., în sala școalăi din Răsnini scopul de a alege 5 delegați pentru maria adunare națională, care se va înțelege în Alba-Iulia Duminecă, în 18 Noemvrie v. I Decembrie 1918.

Sibiu, în 14/27 Noemvrie 1918.

Din încredințarea Statului național român din Sibiu:
Dr. Ioan Stroia m. p.,
protopop

Știrile zilei

Din București. Regale Ferdinand I, în fruntea armatei române, a intrat în ziua de St. Arhanghel, cu mare alău, în capela sa.

Mercuria la 14/27 Noemvrie a. c.
la Blaj au susținut Sâmbătă după ameazi la ora 1 locotenentul pilot *Nicolaeus*, din armata română și căpitanul *Preuß*, ardelean în loc. Au plecat dela Bacău cu aeroplani și au parcurs drumul în 2 ore până pe Câmpul libertății, unde au aterizat și unde au fost primiți cu mare insuflare. Publicat la alături de ziarul nostru *Appeal*, trimis de frații noștri dela Marele cărtier general.

*«Alăi venit din rai,
Pasăre cu dulce grai!»*

Fiindcă au purtat un răbobl în mod neșcol. Femeile din Germania s-au adresat cără prezidenție consiliului național al fel-melior franceze, cără doamna *Jules Steffried*, și au rugat-o să împloaceasă la guvernul francez o îndulcire a condițiilor de armistițiu.

Consilii femeilor franceze a hotărât în unanimitate să respingă cererea din Germania. Francezele zic, că deoarece fara nemțescă a purtat răboblul neșcol, condițiile armistițiu sănătăuți depină Independență, și nu urmarește sănătăuți anătă datecă face cu neputință un nou răbobl.

† Vrd. Anastasia Georgie născ. Vlaicu, din Boroșneu și-a dat sufletul în mâinile Creștinilor în 6/19 Noemvrie 1918, la 7 ore dimineață în acă la 52 lea anul de viață sale. Înmormântarea îl s-a făcut după ritul bisericăi ortodoxe. Române în 21 Noemvrie la ora 12 după ameazi în Boroșneu. Odihnească în pace!

Fostul domitor Carol IV și maghiarii
Într-un consiliu ministerial, înaintă în Budapesta, trimisul Ungariei la Zagreb, Aladar Balla, în raport cu desfășurarea activității sa în Croația, a spus și urmărește:

Când polițianii sănătăuți contele Kultmer, Dušan Popović și alii înalte de proclamarea neașteptată Croației s-au prezentat în fața lui Carol Habsburg, fostul regelui Ungariei și zis: «Puteti simula din tara ungurească orice și ori căt de mult voiați, dar să rămăneți tot sub stăpânirea mea». Aceea lucru l-a declarat Carol Habsburg și Banul croat Anton Mihalovici. Și în același fel s-a exprimat și cătră cehi.

† Ioan Sâmpălean. Primul următorul anunț funerar: Subscriși cu inimă zdrobită de durere aducem la cunoștință că *Ioan Sâmpălean*, paroh ort. român în Salcău, în Independență datorină pentru redespărțirea noastră națională. Într-un mod dureros și neșapăt, Luni în 18 Noemvrie n. 1918 dimineață la 8 ore a început din vîntul în anul al 50-lea de la vîntul și al 20-lea de la primul sănătăuitor român. O săptămână de la decesul său, în cimitirul său din Sălcău, Fiecăruia ușoară și pomenea binecuvântări. Sălcău la 18 Noemvrie n. 1918. *Văd Victoria Sâmpălean*, soție, cu zece copii și alte numeroase rude.

De aleasă. Cu indignare am observat Duminecă dominoșare și tineri sărăcăiști români este legiuină de cantece. Ceream ca astfel de fapte copilăriști și nepermise să nu se mai întâpte. Toate-ște și au marginile.

In ceas rău. E' pe la începutul domniei lui Carol I. în Austria, și al IV-lea în Ungaria. Domnitorul tină de curăță și cu puțină experiență, — ne povestește un ofiter, — avea să subscrive un act, în cadrul său de locuri erau de fată cativa consilieri, precum și fratele domnitorului, arhiducele Max. Dacă domnitorul tină de curăță și deputatul său: «Cum să mai subscrivă? Arhiducele Max, cam în giuva, îi răspunde: «Schreib nur; Karl der Letzte». Gluma de atunci să îngroșat de tot.

Po Insula Dracului. Fostul ambasador american în Viena, Penfeld, face propunerea ca împăratul Wilhelm să fie internat în Insula Dracului (*île du Diable*, unde fusese deportat căpitanul Dreyfus).

In cercurile politice englez din Londra se susține, că Wilhelm II, este după forme incomune împărat german și rege prusac. Guvernul actual german nu cunoaște niciun alt rege decât domnitorul de tronurile sale. În astăzi de imprejurii nu este exclus, că Wilhelm are și gând să revină la puterea percută pe un moment. (N'are să mai vine, nici cind în scaunul de aur.)

† Emil M. Lungu, măestru ferar în Răsăjieni, după securitatea învecinată de la joi, în 8/21 Noemvrie în etate de 34 ani și în al 11-lea an al fericeției sale căsătorii. Răsăjieni pământășie, ale decedatului său după spuse vesnică odihnă în cimitirul central din Răsăjieni în cripta familiei Sâmbătă, în 10/23 Noemvrie, la orele 11. Odihnească în pace!

Marsul legionarilor români, text de I. Brou, muzică pentru voce (cor unison) și pian de Timotei Popovici, a apărut în tipar. Prețul unic ex. este 5 cor, plus porto 30 bani. Se capătă la autor în Sibiu, Drăculești 7 și la librăria arhidiceziană.

Aviz Lectiile interrupte, din cauza boala spinoză ale școlăi de fizie și cintă de la Asociația "Asociația", se continuă luni în 25 Noemvrie l.c. — Răgăi zilele române să reproducă acest aviz.

Direcția școlăi.

Pentru copiii legionarului român. La începutul acesta de ajutorare au mai dat:

1. Sergent majorul Nic. Mihu, Cor. 19—
2. Dir. școl. Dr. Vasile Bologa „ ” 8—
3. Căpitanul Vasile Barbu „ ” 8—
4. Locot. Romul Perian „ ” 10—
5. Advocat Dr. Ioan Fruma „ ” 10—
6. Serg. major Nicolae Popa cu prietenii logodării fratelui său Costanțin (Sâlcu) cu doșara Tani Săfu (Brasov). „ ” 20—
7. Preotul milit. Marcu Janete „ ” 20—
8. Căpitanul Spiridon Moia „ ” 10—
9. Măiestru ciorot I. Petracu „ ” 20—

Sau în total K 193—

Contribuibile de până aci Cior. 605— Bravi români! Dăruii din avutul vostru pentru copiii legionarilor români. Dăruiri primește exacator consistorial Victor Tordășanu.

Unirea cu România. Cititi și răspundeti: «De ce trebuie să ne unim?», de Romulus Damian. De vânzare la toate librăriile și tutungerile.

Cărți și reviste

Calendarul Arhidiacezian. A ieșit de sub tipar. Calendarul Arhidiacezian pe anul 1919. Cuprinde, ca și cel din anul trecut, lucruri interesante de citit și îndrumări de folos: Povestiri din cele mai frumoase, istorice, anecdotice, glume, versuri.

Este împodobit cu patru chipuri ale bărbătorilor noștri răposări în vremea răsobitului.

De vânzare la *Librăria Arhidiaceziană* în Sibiu. Prețul: 2 cor 50 fileri (și porto 20 fili). Ediții cu *semătis* costă 4 corone (și porto 20 fili). Este astăzi cel mai căutat calendar românesc.

Frunzulă din răbobl. Versuri ardeleaniști. Adunate și alese de E. Hodos. O broșură de frumoase cantece. Costă 30 fileri. A se cere dela *Librăria Arhidiaceziană*.

Concurs repetit

Pentru înfringerea parohiei de cl. III Fundata, din protopresbiteratul Branului, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român”, în temeiul ord. Ven. Consistor Arhidieceană Nr. 1084/1918 Bis.

Emulationalne impreună cu acest post sănt cele fascinante în coala B pentru înfringerele veniturilor preoților de stat.

Concursurile înzestrate cu documentele cerute sănt a se înainta subscrisei oficii protopresbiteral în termenul deschis, iar concurenții — cu observarea prescrierilor reglementarului pentru parohii — se pot înănta înainta alegorilor spre a căntă, resp. a oficia și cuvânta și a face cunoștință cu poporul.

Zărnești, la 30 Octombrie 1918.

Oficial protopopesc al Branului în conțelegeră cu comitetul parohial.

Ivan Dan,
prot. on., adm. prot.

Cancelarie advocațială

Liberat de serviciul militar, mi-am redeschis cancelaria advocațială în Sibiu, strada Cisnădiei Nr. 28.

(285) 1-3 **Dr. Mátýás Lazar,**
advoat.

Cancelarie advocațială

Inștiințez Onorata mea clientelă, că eliberat fiind de serviciul militar, mi-am redeschis cancelaria advocațială în Sibiu, strada Măcelarilor Nr. 7.

(286) 1-3 **Dr. Adolf Hirsch,**
advoat.

La «Librăria Arhidiecezană» în Sibiu-Nagyszeben se află de vânzare :

Semînțe din agrul lui Cristos
cuvântările bisericești pe toate Duminecu și sărbătorile de peste an, precum și la casuale bisericești, publice și private
de

Zacharia Boiu, fost asesor const., etc.

Tomul I: Cuvântările în Duminecu de pe an.

Tomul II: Cuvântările la praznicile și sărbătorile bisericesti.

Tomul III: Adau de texturi biblice pentru cuvântările funebrale.

Cuvântări funebrale și memoriale.

Pretul: de fiecare tom 3 Coroane plus porto postal 3 Coroane.

Pretul: 30 fileri plus 10 fileri porto.

La Librăria arhidiecezană din Sibiu-Nagyszeben se află de vânzare următorii numeri din

Biblioteca scolarilor

îngrijite de **V. Stan**, profesor.

1. Legende, de S. Fl. Marian.
2. Epuizat.
3. Cărți populare, de V. Alecsandri.
4. Din lumea paserilor, legende după S. Fl. Marian.
5. Sentinela română, de V. Alecsandri.
6. Cărți de istorie, Traian din Dacia, după A. Vlăduță.
7. Împăratul Rogojină.
8. În noaptea sfântă.
9. Tara pomilor.
10. Înălțarea Domnului în Ierusalim.
11. În Nazaret.
12. De Crăciun.

Pretul: de fiecare număr 10 fili. plus porto postal recomandat 40 fileri.

In editura «Librăriei arhidiecezane» din Sibiu-Nagyszeben a apărut și se află de vânzare

Apostolul

care cuprinde

Faptele și epistolele Sfintilor Apostoli.

Tipărit în zilele Prezidenției Imperiului și Regatului Carol al IV-lea, cu binecuvântarea Înnalți Prezidenție Domn Vasile, Arhiepiscop al bisericii ortodoxe române din Transilvania și Mitropolit al Românilor, de religiunea greco-orientală din Ucraina și Transilvania, consilier închinat de stat al Marelui Scaun ces. și reg.

Pretul unui exemplar:

Legatură simplă K 15 — plus porto postal K 3 — Legatură imitație de piele K 20 — plus porto postal K 3 —.

Revanzătorilor li se dă 10% rabat.

La «Librăria Arhidiecezană» în Sibiu-Nagyszeben se află de vânzare :

Biserica catedrală

dela

Mitropolia ortodoxă română în Sibiu.**Istoricul zidirii (1857—1906)**

de

Dr. Ilarion Pușcariu,
Dr. E. Miron Cristea și Mateiu Voileanu.

Cu 24 ilustrații și 3 faesiimile.

Pretul 4 cor., plus 60 fil. porto recomandat.

A apărut și se află de vânzare la Librăria arhidiecezană :

Despre caritatea creștinească.**Trei predici**

de Abatele Metodiu Zavoral.

Pretul: 30 fileri plus 10 fileri porto.

Se vinde pentru scopuri culturale-filantropice.

A apărut și se află de vânzare la **Librăria Arhidiecezană**, din Sibiu-Nagyszeben.

Adolf Harnack.

Monahismul,

idealurile și istoria lui

trad. de

Dr. Gh. Comșa.

Pretul unui exemplar și 1 Cor., cu porto postal, 1 Cor. 15 fil.

La «Librăria Arhidiecezană» în Sibiu-Nagyszeben se află de vânzare :

Dr. Petru Span

conferință cedată la congresul învățătorilor gr.-or. român din Biharia :

de

Nicolae Regman.

Pretul: 30 fil. plus porto postal 6 fil.

A apărut și se află de vânzare la Librăria arhidiecezană :

Conlucrarea omului cu Dumnezeu.**Predici**

de

Mihai Păcăiană,

protoepiscop

și alii preoți din protopresbiteratul B.-Comloșului

Pretul 3 cor., plus 12 fil. porto.

A apărut și se găsește de vânzare la Librăria Arhidiecezană în Sibiu-Nagyszeben :

Calendarul arhidiecezan

pe anul 1919

și cuprinde o bogată materie de citit, din care amintim următoarele: Nu scapi ce îți scriș. Versuri de astăzi: Scrisoare din Italia. De ziile. Mort. De-acasă. Ce mai e pe-acasă? Catenești. Vorba românească, zicători din lumea românească și cînd? Din secoluri celor dispuși: Răgămințea din urmă. Mama răniitor. Bucuria - pată-păță. Eroii nu mor: Sublocotenentul Nicolae Brote. Medici Dr. Nicolae Aron. Sorin Barcanu. Snoave și istorioare: Făraonul buțătar. Fața de om bogat și boboș de mizerie. Împărat și derviș. Cărciumă de altădată. Cu mușe pe capul. Prințesa treabă. Slujba de noapte. Pentru economii: Să înțeleagă sala străină. Gladirea jadurilor. Grinzi de galate. Patălaie (paradaise). Cum se trăiește într-o casă. Clădirile și obiectele. Culexul de poeme. Poamele vermoase. Del de fel: Vremea d'apoi. Băile de soare. Olteț sau tuberculoza. Banii răspândesc boale. Obiceiuri și locuri de nerăvenire. Despre lunatice. Calătorii pe jos. Alcoolul și răbojina. Apăsul de grăjă milioanele. Cătră mame. Copilul nu trebuie legănat. Turnul despărțitor. Sărutul mană. Ojet bun de casă. Păstrarea meroelor. Poruncile căsătoriei. Sărutul.

Calendarul arhidiecezan pe 1919 este împodobit și cu patru ilustrații: George Cosbuc, Sublocotenentul Nicolae Brote, Dr. Nicolae Aron și Sorin Barcanu. — În celelalte părți ale Calendarului sunt: Cronologia, zilele și luniile de peste an, mersul vremii, Casela dominoatoare, farftele nouă de poșă și de timbre, însemnările tărgurilor, aranjate după altăzile și luni. Extras din catalogul librăriei arhidiecezane despre depositul de cărți bisericești, școlare, regulamente, blanșete și iconare.

Calendarul arhidiecezan să tipărit în două ediții: o ediție cu „Sematismul” bisericești, ort. rom. din Ungaria și Transilvania, cu „Evidență” pentru oficiale protopresbiterale, parohiale, cathechești și învățători, și o altă ediție, populară, fără sematism.

Sematismul se vede și în broșură separată, cu 1 Cor., plus porto postal 20 fil.

Atât librăriilor, cât și particularilor, pentru desfacere peste 10 exempl. se dă rabat.

Pretul: { Ediție cu Sematism 4 Coroane plus porto postal 20 fileri.
" fără " 2 Cor. 50 fil. " 20 "

: Cu trimitere recomandată porto postal 40 fileri. : :

„Biblioteca Șaguna”

Redactată de Dr. I. Lupu, Săliște.

Nr. 16—36.

Mângăiați poporul!

Cuvântări bisericești de

Dr. Ioan Lupu

și alii preoți din protopiatul Săliște.

Se află de vânzare la Librăria Arhidiecezană în Sibiu-Nagyszeben.

Pretul unui exemplar: Broșat cor. 250, legat cor. 3—, porto 20 fileri.

La «Librăria Arhidiecezană» în Sibiu-Nagyszeben se află de vânzare :

Casa dela Jerihon

omili și cuvântări bisericești

de Dr. Ioan Broșu.

Pretul: Cor. 7 + porto recom. 50 fil.

A apărut și se află de vânzare la Librăria Arhidiecezană în Sibiu-Nagyszeben-Sibiu :

Tipicul bisericei ortodoxe

intocmit pentru trebuințele preoților români și ale elevilor seminariali

de

Aurel Popoviciu, duhovnic-economic seminarial, instructor de căsnice bisericești și de tipă.

Aprobat de Prevean. Consistor arhidiecean din decusul din 21/VI 1916. Nr. 7238 B.

Se vinde numai legat cu 5 Cor. plus 50 fil. porto, recomandat.

Încercăți

In ziarul **Telegraful Român**, care apare de 3 ori pe săptămână, se publică cele mai ieftine

inserate și reclame

cu deplin succes. — Adresa: Administrația **Telegraful Român**,

— : : : Sibiu (Nagyszeben), Strada Măcelarilor 45. : : :

Cei ce fac comande pe temeiul acestor reclame și inserate, să amintească totodată și numele folii noastre.